Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok II | Warszawa, dnia 28 lutego 1930 roku | Nr. 9

PRZEGLĄD MIĘSNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

Adres Redakcji i Administracji: Krakowskie-Przedmieście 5. Telefon 336-56.

RACHUNEK BIEŻĄCY POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE WARSZAWA

TREŚĆ NUMERU:

PRZEGLĄD MIĘSNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

Dr. JAN KISZKIEL

O CENTRALNEJ RZEŹNI W WARSZAWIE

II.

Nie będziemy zastanawiali się bliżej nad stanem, w jakim Magistrat m. st. Warszawy objął po wojnie rzeźnie, targowiska zwierzęce i t. p. instytucje sanitarno-weterynaryjne, przeszło to już bowiem do historji. Zaznaczamy jednak, że stan ten był bardzo opłakany, z fachowego zaś punktu widzenia wprost rozpaczliwy, uniemożliwiający lekarzom weterynaryjnym wykonywanie badania zwierząt rzeźnych i mięsa i utrudniający pracę robotnikom podczas uboju.

Musimy w tem miejscu podkreślić, że Magistrat m. st. Warszawy stale nie szczędził wysików dla polepszenia istniejącego w tej dziedzinie stanu rzeczy, co wobec nawału pilnych potrzeb i chronicznego braku środków było zadaniem niełatwem do spełnienia. Przedewszystkiem musiano zatroszczyć się o uzyskanie miejsca dla uboju, ponieważ istniejąca od początku ubiegłego stulecia zupełnie prymitywna **rzeźnia na Solcu,** gdzie z konieczności ześrodkowano ubój bydła rogatego i świń, nie mogła zadaniu sprostać i praca stawała się wprost niemożliwą.

Przyjaznym zbiegiem okoliczności udało się Magistratowi nabyć razem z terenem zabudowania po zlikwidowanej fabryce żelaznych naczyń emaljowanych przy ul. **Namiestnikowskiej Nr. 2.** Zabudowania te zostały odpowiednio wyzyskane i przerobione na rzeźnię, gdzie obecnie ześrodkowany jest ubój **bydła rogatego,** oraz **cieląt** i **owiec.** Jest to obecnie t. zw. **rzeźnia centralna.** Przy tej rzeźni w osobnej hali uruchomioną została **centrala hurtowej sprzedaży mięsa,** która dawniej odbywała się w różnych miejscach miasta w tak zwanych bazarach, utrzymywanych i eksploatowanych przez osoby prywatne. Przy centralnej rzeźni uruchomiono również **stację dla kontroli i badania mięsa przywozowego,** która dawniej mieściła się przy ul Koszykowej, w targowej hali miejskiej. Odciążona w ten sposób rzeźnia na Solcu Nr. 24. po odpowiednim zremontowaniu i przystosowaniu została przeznaczona wyłącznie dla uboju **trzody chlewnej.**

Istniejąca z dawnych czasów przy ul. Namiestnikowskiej Nr. 1 na pół zrujnowana drewniana szopa, znana jeszcze z czasów przedwojennych, pod nazwą t. zw. rzeźni na Pradze, w 1924 r. uległa zupełnemu zniszczeniu przez pożar. Z uwagi na to, że pozostały po spalonej rzeźni plac położony jest naprzeciw rzeźni centralnej (po fabryce Wulkan) oraz w pobliżu miejskich targowic zwierzęcych, Magistrat na pozostałym placu pobudował nową małą murowaną rzeźnię, gdzie obecnie odbywa się ubój **trzody chlewnej** na potrzeby **rzeźników i handlarzy,** zamieszkałych na Pradze. Rzeźnia ta z konieczności dostosowana do szczupłego, pozostałego po spalonych budynkach placu w znacznym stopniu przyczynia się do odciążenia rzeźni soleckiej, mogąc pomieścić do 30% całego uboju trzody dla potrzeb miasta.

W rzeźni na Pradze przed pożarem jednocześnie z ubojem bydła rogatego odbywał się również **ubój koni.** Po pożarze ubój koni został przeniesiony do nowo pobudowanej i do tego celu przystosowanej, osobnej rzeźni na Grochowie (Praga) przy ul. Grenadjerów Nr. 48. Inżynierowie i fachowcy Magistratu musieli wykazać niemało pomysłowości i zastosować dużo energji, aby fabrykę naczyń przy ul. Namiestnikowskiej przerobić na rzeźnię, zwaną obecnie nawet **centralną,** dostosować do nowych potrzeb starą rzeźnię na Solcu i t. d. Trzeba przyznać, że zostało osiągnięte wszystko, co w danych, bardzo trudnych warunkach było możliwe. Zabudowania fabryczne udało się przerobić w ten sposób, że uzyskano jedną, dużą, z górnem oświetleniem, halę rzeźnianą, w której można jednocześnie poddać ubojowi **100 sztuk bydła rogatego.** Obok hali uboju urządzono halę do hurtowej sprzedaży mięsa. Obie te hale połączono z nowowybudowaną **chłodnią.** Hale jak również wszystkie ubikacje rzeźni uzyskały elektryczne oświetlenie i połączenie z siecią wodociągową i kanalizacyjną. Hala uboju i hurtu zostały zaopatrzone w konstrukcje żelazne do podnoszenia oraz przesuwania sztuk. Przy hali uboju urządzono płuczkarnię kiszek z dopływem zimnej i gorącej wody. Dla pracujących w rzeźni robotników urządzono osobne szatnie oraz umywalnie i prysznice, dla wielu zaś pracowników rzeźnianych stopniowo przygotowano szereg mieszkań, przerobionych z różnych budynków fabrycznych.

Rzeźnia przy ul. Solec oraz mała rzeźnia na Pradze, przeznaczone dla uboju świń, zaopatrzone zostały w odpowiednie konstrukcje i urządzenia. Targowi-

ska zwierzęce na Pradze zostały połączone z torem kolejowym linji obwodowej, zyskując przez to bezpośrednie połączenie ze stacją **Warszawa - Wileńska, Warszawa - Wschodnia** i t. p. Na terenie targowiska wybudowano rampy naładunkowe i przeprowadzono stopniowy remont. Przy centralnej rzeźni na Pradze w 1928 r. zostało uruchomione specjalne laboratorjum do badania mięsa, zaopatrzone w najnowsze urządzenia. Dyrekcja rzeźni i targowisk miejskich stale udziela tym instytucjom baczną uwagę i zabiega o wprowadzenie we wszystkich działach koniecznych ulepszeń. Pomimo to wszystko należy jednak stwierdzić, że omawiane instytucje nie odpowiadają współczesnym wymaganiom i muszą być traktowane jako **prowizoryczne** i **przejściowe.** Obecnie ubój poszczególnego rodzaju zwierząt jest wykonywany w kilku oddalonych od siebie punktach miasta, targowiska zaś zwierzęce urządzone są osobno, a najwięcej ożywione targowisko trzody chlewnej położone jest na prawym brzegu Wisły **(Praga)**, główna zaś rzeźnia dla uboju świń **(Solec)** na lewym brzegu.

W tych warunkach w dziedzinie uboju i handlu zwierzętami ma zastosowanie zupełna **decentralizacja** co zarządowi utrudnia należytą administrację i nadzór nad działalnością poszczególnych instytucyj. Dla handlarzy zaś i rzeźników stan taki jest pod każdym względem bardzo uciążliwy i niedogodny, ponieważ sprawy związane z kupnem i ubojem poszczególnego rodzaju zwierząt muszą być załatwiane w różnych nieraz znacznie od siebie oddalonych miejscach. Dla charakterystyki nastręczających się w tym względzie trudności można wskazać, że znaczne transporty świń, zakupionych na targowisku praskiem, muszą być przewożone na wozach do rzeźni na Solcu, co związane jest z wielkiemi niedogodnościami, stratą czasu, znacznemi dodatkowemi kosztami, męczeniem zwierząt i t. p. Z tych względów był nawet przed kilku laty poważnie rozważany projekt uruchomienia **specjalnej linji tramwajowej** w celu przewożenia transportów trzody chlewnej z Pragi (targowisko) na ulicę Solec (rzeźnia).

Długoletnie doświadczenie wskazuje, że czynności związane z handlem oraz ubojem zwierząt, z hurtową sprzedażą mięsa, przechowywaniem i magazynowaniem tego produktu, sprzedażą i magazynowaniem skór oraz innych produktów uboju i temu podobne są ściśle z sobą związane i powinny być przeto ześrodkowane w jednem miejscu. W tym kierunku idą oddawna zarządy znaczniejszych miast w kulturalnych krajach Europy. Dla należytego wykonywania nadzoru sanitarno - weterynaryjnego i zadań administracji weterynaryjnej **centralizacja** w tej dziedzinie jest konieczna.

Następnie należy zaznaczyć, że przy budowie t. zw. **centralnej rzeźni** przy ul. Namiestnikowskiej na Pradze wszystkie wysiłki musiały być skierowane w celu wyzyskania pozostałych, częściowo zrujnowanych po - fabrycznych zabudowań otraz dostosowania nowej instytucji do będącego w rozporządzeniu bardzo szczupłego terytorjum. Jak wspomnieliśmy już wyżej, dla rozwiązania tego trudnego zadania były zastosowane możliwe wysiłki, które oczywiście nie mogły jednak przezwyciężyć przeszkód, wynikających z istoty rzeczy. Nie można bowiem jak wiadomo w żaden sposób uszyć fraka z kamizelki, nic więc dziwnego, że okazało się również niemożliwem przerobienie **fabryki naczyń na nowoczesną rzeźnię.**

Z tych względów wszystkie pomieszczenia rzeźni są nieodpowiednio rozmieszczone i odznaczają się ciasnotą, co szczególnie uwydatnia się **w hali uboju** i **chłodni** najwięcej zaś **w hali dla hurtowej sprzedaży mięsa.**

Stuletnia staruszka, rzeźnia na Pradze, pomimo dokonanych przeróbek i przeznaczenia wyłącznie dla uboju świń, jest mało pojemna i nie odpowiada skromnym współczesnym wymaganiom, co da się również powiedzieć o tak zwanej **małej rzeźni** oraz **końskiej rzeźni na Pradze.** *(Dok. nast.).*

W SPRAWIE PODWYŻKI CŁA NA SŁONINĘ I SZMALEC

Drukujemy dziś drugi z kolei artykuł poświęcony aktualnemu zagadnieniu zwyżki cła na importowaną słoninę i szmalec. Artykuł ten, podobnie jak i poprzedni, traktowany przez nas jako dyskusyjny, w przeciwieństwie do artykułu dr. **St. Stogi** uzasadnia gospodarczą rację zwyżki cła. **(Red.).**

W niedługim czasie rozpocznie się w Sejmie dyskusja nad projektem ustawy, wprowadzającej znaczną podwyżkę cła na słoninę i szmalec. Jak wiadomo. Klub Sejmowy „Wyzwolenie" zgłosił w dniu 18. I. b. r. projekt, domagający się podwyższenia cła na:

słoninę świeżą, soloną	**do 120 zł. za 100 kg.**
szmalec	**do 150 zł. za 100 kg.**
słoninę papryk. wędzoną	**do 160 zł. za 100 kg.**

Historja rozwoju stawek celnych na wymienione wyżej produkty wskazuje, że coraz silniej utrwala się tak w łonie Rządu jak i zainteresowanych producentów świadomość potrzeby wyeliminowania się rynku polskiego z pod **ogromnej, przytłaczającej przewagi jadalnych tłuszczów zwierzęcych pochodzenia zagranicznego.** Taryfa celna, w zakresie tych produktów przewidywała cło tak niskie (3 zł. dla słoniny świeżej solonej i szmalcu oraz 20 zł. dla słoniny paprykowanej), że nie stanowiło ono żadnej ochrony przed importem zagranicznym. Dlatego też rynek, opanowany głównie słoniną i szmalcem amerykańskim nie mógł zdobyć się na stworzenie **własnej produkcji;** niskie ceny produktów amerykańskich, dyktowane przez olbrzymie rzeźnie chicagoskie czyniły tak produkcję świń tłuszczowych, jak i tłuszczów **absolutnie nierentowną.** Obracała się więc ona w zakresie **drobnej produkcji masarskiej,** zaspakajając lokalne potrzeby w mniejszych skupieniach ludności; najważniejsze centra konsumcji **Górny Śląsk, Poznańskie, Łódź i Warszawa** używały niemal wyłącznie **tłuszczów zagranicznych.**

Chcąc dać możność poczynienia zasadniczych posunięć w zakresie uwolnienia się od tej obcej preponderancji rozporządzenie z dnia 25. IX. 1928 r. Rząd podwyższył cło na:

słoninę świeżą soloną	**do 40 zł. za 100 kg.**
szmalec	**do 50 zł. za 100 kg.**
słoninę papryk. wędzoną	**do 60 zł. za 100 kg.**

sądząc, że podwyżka ta okaże się dostatecznym bodźcem dla stworzenia krajowej produkcji jadalnych tłuszczów zwierzęcych. Sytuacja bowiem naprawdę była paradoksalną. Polska jest krajem eksportującym ogromne ilości nierogacizny zagranicę — a równocześnie **importującym słoninę i szmalec**. Zdając sobie sprawę z siły przyzwyczajenia konsumenta, zdając sobie również sprawę ze znaczenia taniości produktu amerykańskiego, trzeba było mimo wszystko dążyć do zerwania z płaceniem ogromnych sum **Stanom Zjednoczonym** za artykuły, które mogą i powinny być wytwarzane na miejscu.

Istotnie pewien dodatni wpływ podwyżki dał się odczuć na rynku krajowym. Mówią o tem chociażby cyfry importu odnośnych artykułów za trzy ostatnie lata.

Przywieziono:
w 1927 słoniny 30.333 g. szmalcu 151.696 g.
w 1928 słoniny 56.309 g. szmalcu 202.309 g.
w 1929 słoniny 40 319 g. szmalcu 159.408 g.

Widać więc, że rok 1929 charakteryzuje się **spadkiem inmportu** obu najważniejszych artykułów o jakieś 25%. Zaznaczający się obok tego pewien ruch w gronie producentów żywca w kierunku podwyższenia wagi świń i przechodzenia (chociaż w ograniczonej mierze) do produkcji **świń tłuszczowych**, pewne posunięcia koncentracyjne w obrębie producentów tłuszczów (projektowana fabryka w Warszawie) wskazują, że świadomość celowości posunięć rządowych w tym zakresie przeniknęła do społeczeństwa. Ale....

Okazało się, że nawet tak znaczna w stosunku do poprzednich podwyżka stawek celnych nie jest dostateczną. Mimo wszystko na rynku n.p. szmalec do chwili obecnej posiada cenę **podwójną;** szmalec amerykański płaci się **3 zł. 40 gr. — do 3 zł. 60 gr. za 1 kg.** szmalec krajowy kosztuje **3 zł. 80 gr. — do 4 zł. za 1 kg.** Ta skala, ta różnica cen na niekorzyść produktu krajowego jest powodem, że właściwy proces przechodzenia do własnej wytwórczości w tym zakresie jeszcze się na większą skalę nie rozpoczął.

Polityka samowystarczalności w zakresie produkcji rolniczo - hodowlanej jest postulatem najzupełniej słusznym i postulatem, który winien znaleźć zrozumienie w najszerszych kołach. Wyrazem tej polityki jest między innemi i projekt „Wyzwolenia". Danie produkcji krajowej możności rozwinięcia się do poziomu, wystarczającego do zaspokojenia rynku wewnętrznego — oto dezyderat, którego spełnienie w zakresie omawianych produktów niewątpliwie w przeważnej mierze zależne jest od conajmniej **wyrównania cłem różnicy między ceną krajową a ceną zagraniczną.** W tych więc granicach powinna wahać się wysokość proponowanej podwyżki cła na słoninę i szmalec. Sama jej celowość wydaje się być niesporną.

Prawdzic.

Dr. M. DALKIEWICZ

ZUŻYTKOWANIE ZWŁOK ZWIERZĘCYCH I KONFISKAT RZEŹNIANYCH W POLSCE

III.

X. WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

1) *Powiat Strzelno.* Posiada rakarnię powiatową pod firmą „Leon Dutkiewicz" w Strzelnie, której roczna produkcja wynosi około 960 kg. mączki mięsno - kostnej, — tłuszczu dla celów technicznych nie wytwarza.

Całą swą produkcję wywozi wspomniana rakarnia zagranicę, zyskując tam ceny lepsze aniżeli w kraju.

2) *Powiat Szamotuły.* Rakarnia powiatowa pod firmą: „Kaźmierski" w Brodziszewie, produkuje rocznie 20.000 kg. mączki mięsno - kostnej i 2000 kg. tłuszczów dla celów technicznych.

Narzeka na brak chętnych nabywców mączki mięsnej, tłuszcz natomiast pozbywa bardzo łatwo w krajowych fabrykach mydła.

3) *Powiat Wągrowiec.* Posiada rakarnię powiatową p. f. „Rudolf Strassburger" produkującą rocznie: 15.000 kg. mączki mięsnej i 2.500 kg. tłuszczu przemysłowego.

Mączkę wywozi do Niemiec (Wrocław), a tłuszcz pozbywa w krajowej fabryce mydła „Blask" w Poznaniu.

4) *Powiat Bydgoszcz.* Posiada dwa zakłady utylizacyjne a to:

a) Rakarnię pod firmą „Henryk Preuss" w Bydgoszczy, ul. Sieradzka 18, która produkuje rocznie około 70.000 kg. mączki mięsno - kostnej wywożąc ją do Niemiec oraz 12.500 kg. tłuszczu, sprzedawanego do krajowych fabryk mydła, nadto

b) Zakład utylizacyjny przy rzeźni miejskiej. Produkcja roczna tego zakładu wynosi około 6.500 kg. mączki mięsno - kostnej i 4.000 kg. tłuszczu przemysłowego. Produkty swe pozbywa w kraju z łatwością.

5) *Powiat Ostrów.* Rakarnia powiatowa pod firmą: „Stanisław Radajewski" w Ostrowie Wielkopolskim — przy lotnisku. Zakład ten produkuje rocznie:
około 10.000 kg. mączki mięsnej,
„ 2.000 kg. mączki kostnej,
„ 1.750 kg. tłuszczu przemysłowego.

Produkty swe zbywa w Gnieźnie a częściowo lokuje na rynku krajowym, przeważnie wśród okolicznych rolników.

6) *Powiat Krotoszyn.* Rakarnia powiatowa p. f. „Teodor Strassburger" w Krotoszynie.

Produkuje rocznie około 5.000 kg. mączki mięsnej i 3.000 kg. tłuszczów technicznych. Mączki kostnej nie wytwarza. Produkty swe pozbywa wyłącznie w kraju.

7) *Powiat Poznań.* Posiada zakłady a to:

a) Zakład utylizacyjny przy rzeźni miejskiej, którego roczna produkcja wynosi około 35.000 kg. mączki mięsnej i 6.000 kg. tłuszczu przemysłowego. Mączki kostnej nie wytwarza; produkty swe pozbywa w najbliższej okolicy.

b) „Poznańska Termochemiczna Przetwórnia Padliny", Poznań — Główna.

Wytwarza rocznie około 40.000 kg. mączki mięsnokostnej i 3.000 kg. tłuszczu przemysłowego. Mączkę wywozi zagranicę a tłuszcz pozbywa w fabryce mydła „Blask" w Poznaniu.

8) *Powiat Oborniki.* Rakarnia powiatowa p. f. „Franciszek Nessel" w Obornikach - Wybudowanie. Roczna produkcja wynosi około 6.500 kg. mączki mięsno - kostnej i 5.500 kg. tłuszczu przemysłowego.

Zbyt mączki w kraju jest dość trudny, tłuszcze pozbywa w fabryce mydła „Blask" w Poznaniu.

9) *Powiat Mogilno.* „Rakarnia Powiatowa".

Produkuje rocznie około 10.500 kg. mączki mięsnokostnej i 4.500 kg. tłuszczu przemysłowego.

Cena mączki = cenie żyta.

„ tłuszczu 1 zł. za 1 kg.

Produkty te zbywa w kraju.

Nadto produkuje klej z rogów, kopyt i racic dla celów nawozowych.

10) *Powiat Czarnków.* Posiada dwie rakarnie a mianowicie:

a) p. f. „Stefan Goll" w Czarnkowie, ul. Wronecka która produkuje rocznie około 9.500 kg. mączki w cenie żyta i 600 kg. tłuszczu przemysłowego w cenie zł. 1 za 1 kg. Zbyt w kraju.

b) p. f. „Łucja Czechowska" w Wieluniu, obecnie w stanie remontu. Produkcja roczna nie została podana. Zbyt w kraju.

11) *Powiat Kościan.* Rakarnia powiatowa p. t. „Franciszek Wiśniewski" w Kościanie.

Roczna produkcja około 15.000 kg. mączki mięsnokostnej i 2.500 kg. tłuszczu przemysłowego. Produkty swe zbywa w kraju.

12) *Powiat Odolanów.* Rakarnia pod firmą „Józef Strassburger" w Odolanowie, która tylko niszczy zwłoki zwierzęce, natomiast nie ma aparatów do ich przeróbki technicznej.

13) *Powiat Koźmin.* Rakarnia powiatowa p. f. „Franciszek Malessa" w Koźminie, ul. Klasztorna 64.

Roczna produkcja wynosi około 1.500 kg. mączki mięsnej i 800 kg. tłuszczu przemysłowego. Zbyt w kraju Kości nie przerabia lecz oddaje około 6.000 kg. kości nie przerobionych do rakarni w Krotoszynie.

14) *Powiat Szubin.* Posiada dwie rakarnie a to:

a) p. f. „Rudolf Cordmann" w Szubinie i

b) p. f. „Ryszard Rybacki" w Barcinie.

Roczna produkcja obu rakarń wynosi około 7.000 kg. mączki mięsno - kostnej i 4500 kg. tłuszczu przemysłowego. Zbyt w kraju.

15) *Powiat Inowrocław.* Rakarnia p. f. „Bracia Kadalowscy" w Inowrocławiu, ul. Orłowska 21.

Produkuje rocznie około 1.150 kg. mączki mięsnokostnej i 400 kg. tłuszczu przemysłowego. Zbyt w kraju.

16) *Powiat Wyrzysk.* Rakarnia p. f. „Mikołaj Semran". Roczna produkcja około 60.000 kg. mączki mięsnokostnej i 5.000 kg. tłuszczu przemysłowego. Zbyt w kraju.

17) *Powiat Pleszew.* Rakarnia pod firmą „Karol Thiel" w Pleszowie, ul. Piaski.

Roczna produkcja wynosi około 80.000 kg. mączki mięsno - kostnej i 10.000 kg. tłuszczu przemysłowego. Zbyt w kraju.

18) *Powiat Żnin.* Rakarnia powiatowa p. f. „Reinhold Rybacki".

Roczna produkcja wynosi około 20.000 kg. mączki mięsnej, 5.000 kg. mączki kostnej, 4.000 kg. tłuszczów przemysłowych i 10.000 kg. kleju.

Produkty swe pozbywa narazie w kraju, jednak zamierza rozpocząć eksport zagranicę.

19) *Powiat Września.* Rakarnia powiatowa p. f. „Szczepanowska" we Wrześni.

Roczna produkcja wynosi około 10.000 kg. mączki mięsno - kostnej i 5.000 kg. tłuszczu przemysłowego.

Zbyt mączki wśród okolicznych rolników, a tłuszczów w fabrykach mydła.

20) *Powiat Wolsztyn.* Rakarnia powiatowa p. f. „Katarzyna Wróblewska" w Żodyniu Nowym, poczta Siedlec.

Roczna produkcja wynosi około 10.000 kg. mączki mięsno - kostnej, 5.000 tłuszczów przemysłowych.

Zbyt w kraju.

21) *Powiat Leszno.* Rakarnia powiatowa p. t. „Stanisław Mański" w Długich Nowych.

Roczna produkcja wynosi około 15.000 kg. mączki mięsnej i nieznaczna ilość tłuszczów przemysłowych. Mączki kostnej nie wytwarza.

Zbyt w kraju.

22) *Powiat Gostyń.* Rakarnia powiatowa p. f. „Stanisław Kmiecik" w Krobi.

Roczna produkcja: około 10.000 kg. mączki mięsnokostnej, — innych produktów nie wytwarza.

Zbyt w kraju.

23) *Powiat Jarocin.* Rakarnia powiatowa p. f. „Leon Lopp" w Jarocinie.

Roczna produkcja wynosi około 26.000 kg. mączki mięsno - kostnej i 4.200 kg. tłuszczu przemysłowego.

Zbyt w kraju.

24) *Powiat Srem.* Posiada dwie rakarnie a mianowicie:

a) p. f. „Czesław Menzel", Pysząca, p. Śrem o produkcji rocznej około 2.500 kg. mączki mięsnej i 1.000 kg. tłuszczów przemysłowych, pozbywanych w kraju, oraz

b) p. f. „Karol Szulc" w Budzyniu p. Mosina w rocznej produkcji około 500 kg. mączki mięsnej i 2.000 kg. tłuszczu technicznego. Zbyt w kraju. Obie te rakarnie nie produkują mączki kostnej.

25) *Powiat Kępno.* Rakarnia powiatowa p. f. „Leon Lewicki" w Kępnie.

Roczna produkcja wynosi — nie została podana. Cena mączki mięsno - kostnej = cenie żyta a tłuszczów zł. 1 za 1 kg.

Zbyt w kraju.

26) *Powiat Gniezno.* Rakarnia powiatowa p. f. „R Strassburger" w Osińcu, p. Gniezno.

Produkcja roczna wynosi około 2.100 kg. mączki mięsno - kostnej, wywożonej do Niemiec (Wrocław) i 4.000 kg. tłuszczu przemysłowego, pozbywanego w fabryce mydła „Blask" w Poznaniu.

27) *Powiat Grodzisk.* „Powiatowa Przetwórnia Padlin" w Buku (właśc. Piotr Balcarek).

Roczna produkcja: około 10.000 kg. mączki mięsno-kostnej i 8.000 kg. tłuszczu przemysłowego.

Mączkę eksportuje do Holandji a tłuszcz pozbywa w fabryce mydła w Łodzi.

Jak widzimy województwo poznańskie rozporządza razem 32-ma zakładami utylizacyjnymi, a więc dostateczną ich ilością.

Nadmienić należy, że wszystkie rakarnie na zasadzie umów, zawartych z Wydziałami Powiatowymi, płacą właścicielom zwłok zwierzęcych ustalone kontraktem ceny za skóry i inne części zwłok zużyte do przeróbki i że bezpłatnie transportują je do rakarń własnymi zaprzęgami względnie samochodami, odpowiednio urządzonymi i wykluczającymi możność rozwlekania chorób zaraźliwych zwierzęcych.

W ten sposób osiąga się podwójną korzyść, gdyż producent otrzymuje odpowiednią cenę za zwłoki i skórę nie potrzebując szukać nabywców a nadto zwłoki są niszczone w sposób odpowiadający przepisom sanitarno - weterynaryjnym.

Dla utylizacji konfiskat rzeźnianych województwo poznańskie posiada nadto na ogólną ilość 58 rzeźni, dwa aparaty utylizacyjne, a to w rzeźniach miejskich w Bydgoszczy i w Poznaniu.

(C. d. n.)

NIE UTRUDNIAĆ EKSPORTU WĘDLIN DO FRANCJI

Jedna z bardzo poważnych firm francuskich, prowadząca od kilkudziesięciu lat handel wyrobami masarskiemi en gros, zgłosiła się do jednej z polskich placówek konsularnych we Francji z prośbą o nawiązanie bezpośredniego kontaktu z polskimi eksporterami wspomnianych artykułów. Z inicjatywy Konsulatu firma francuska nawiązała korespondencję z jedną z polskich firm eksportowych, zamawiając po kilkakrotnej wymianie listów tytułem próby pewną ilość towaru i ofiarowując dogodne warunki, gdyż **natychmiastowe uregulowanie faktury za przedłożeniem dokumentów przewozowych i to już przed odebraniem towaru.** O ile próbny transport odpowiedziałby umówionym warunkom, firma francuska zapowiedziała dalsze zamówienie i to poważne.

Po takiej wymianie korespondencji firma francuska otrzymała od polskiego eksportera lakoniczną odpowiedź treści następującej: „W załatwieniu pisma W. Pana z dnia 7 b. m. uprzejmie donoszę, że zapotrzebowanie na szynki w kraju przez **Anglję** jest tak wielkie, że jest niemożliwe eksportować do **Marsylji na tak niepewnych warunkach** (Podpis)".

Tak lakoniczne potraktowanie sprawy, która w danym wypadku była przedmiotem dłuższych pertraktacyj i przyrzeczeń ze strony polskiej firmy eksportującej wywołała we Francji **bardzo niekorzystne wrażenie** i może stać się powodem uniemożliwienia, a przynajmniej znacznego utrudnienia dalszych stosunków polskich eksporterów z francuskimi importerami. Jeżeli warunki ostateczne odbiorcy francuskiego nie wydawały się polskiej firmie odpowiedniemi, powinna była w piśmie swem **należycie umotywować**, dlaczego nie ma zamiaru wykonać zamówienia, lecz nie ograniczać się do **lakonicznej i niczem nieuzasadnionej odpowiedzi.** (P. I. E.).

OGRANICZENIA WYWOZU ZWIERZĄT ZAGRANICĘ

Na zasadzie zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa z dnia 11 lutego b. r. Nr. 761 — W.II od dnia 15 lutego obowiązują następujące ograniczenia wywozu zwierząt zagranicę:

I. Z powodu pomoru i zarazy świń zamknięte są dla wywozu świń powiaty:

A. **Do Austrji:**

Kozienice — woj. kieleckiego, Biała, Lublin, Tomaszów i Włodawa — woj. lubelskiego, Bóbrka i Lisko — woj. lwowskiego, Baranowicze — woj. nowogródzkiego, Toruń — woj. pomorskiego, Kępno, Oborniki i Rawicz — woj. poznańskiego, Rohatyn — woj. stanisławowskiego, oraz Buczacz i Złoczów — woj. tarnopolskiego.

B. **Do Czechosłowacji:**

Białystok, Bielsk, Łomża, Ostrów i Wysokie Mazowieckie — woj. białostockiego, Kielce, Miechów, Opatów i Sandomierz — woj. kieleckiego, Siedlce — woj. lubelskiego, Łęczyca — woj. łódzkiego, Brodnica, Działdowo, Starogard, Świecie i Wąbrzeźno — woj. pomorskiego, Gniezno, Mogilno, Śrem, Strzelno, Szamotuły, Wągrówiec, Inowrocław i Żnin — woj. poznańskiego, Kutno i Warszawa — woj. warszawskiego.

II. Z powodu pryszczycy zamknięty jest dla wywozu zwierząt racicowych powiat:

A. **Do Czechosłowacji** jakoteż **wogóle zagranicę:**

Szamotuły — woj. poznańskiego.

W stosunku do poprzednich zarządzeń oznacza to znaczną redukcję powiatów, z których nie wolno wywozić trzody, czyli **rozszerzenie naszych możliwości eksportowych.**

OBRADY WALNEGO ZGROMADZENIA POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO W DNIU 15 LUTEGO 1930 R.

W dniu 15 b. m. odbyło się sprawozdawcze Walne Zgromadzenie Członków Polskiego Związku Bekonowego w lokalu Związku przy ul. Kopernika 30 w Warszawie.

W obradach uczestniczyli wszyscy Członkowie Związku reprezentujący 17 bekoniarni związkowych. znajdujących się na zachodnim i południowym terenie Polski. W Zgromadzeniu wzięli udział pp. Reprezentanci Rządu z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Ministerstwa Rolnictwa i Państwowego Instytutu Eksportowego. Obradom przewodniczył p. Prezes Związku Dr. **J. Rucker** ze Lwowa.

Przedmiotem obrad były następujące sprawy:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego,
2. Przyjęcie Protokółu ostatniego Walnego Nadzwyczajnego Zgromadzenia z dnia 5. X. 1929 r.,
3. Sprawozdanie Rady Zarządzającej i Dyrekcji:

a) zamknięcie rachunków za 19 miesięcy od 1. VI. 1928 r. — 31. XII. 1929 r.,

b) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z wnioskiem w sprawie absolutorjum dla Rady Zarządzającej i Dyrekcji,

c) budżet na rok 1930,

4. Przyjęcie nowych Członków,
5. Wybory Władz Związku.
6. Zmiany w Statucie Związku,
7. Sprawy bieżące:

a) wniosek Rady Zarządzającej w sprawie udziału członków Związku w kapitale inwestycyjnym Rzeźni Eksportowej w Gdyni,

b) sprawa Placówki Kontrolnej polskiego eksportu bekonowego na rynku angielskim.

c) standaryzacja,

d) sprawy hodowlane (polityka Związku),

e) omówienie udziału Związku w Organizacji Eksportu Wędlin,

f) delegacja Członków Związku do Rady Syndykatu Polskich Eksporterów Trzody i Bydła,

g) Kursy dla Majstrów Bekoniarskich, organizowane przez Związek i Ministerstwo Rolnictwa,

8. Wolne Wnioski.

Obszerne sprawozdanie z dotychczasowej czynności Związku, jako też referat o stanie i rozwoju polskiego przemysłu bekonowego i eksportu z uwzględnieniem całokształtu importu bekonu na rynek angielski wygłosił Dyrektor Zarządzający Związku p. Inż. **T. Basiński**.

Ożywione debaty ciągnęły się do wieczora z wyłączeniem przerwy obiadowej, w rezultacie których wszystkie sprawy będące na porządku dziennym zostały w myśl wniosków Rady Zarządzającej jednomyślnie przez Walne Zgromadzenie uchwalone.

Przeprowadzone wybory Władz Związku dały wynik następujący:

Do Rady Zarządzającej wybrani zostali:

p. Dr. **J. Rucker** — Prezesem Związku i Rady,

p. **R. Drews** („Bacon Export Gniezno" — Wice-Prezesem Związku i Rady,

p. **Poels** (reprezentant f. „Poels & Co." Toruń)— Członkiem Rady,

p. **Jabłonowski** (przedstawiciel Państwowych Przetwórni Mięsnych, Dyrektor P. Banku Rolnego — Członkiem Rady,

p. **M. Rudzki** (f. „Bacon Compagnie' Król. Huta) — Członkiem Rady.

Na Zastępców Członków Rady wybrani zostali:

p. **Abramson** (przedstawiciel Pomorsk. Fabryki Bekonów — Kościerzyna),

p. **Janoschka** (przedstawiciel „Silesiebacon" — Katowice),

p. **Lubiński** (przedstawiciel Eeksport. Przetwórni Mięsnej — Radom).

Do Komisji Rewizyjnej:

p. **Moeller** (przedstawiciel f. „Sair" — Grudziądz),

p. **Musioł** (przedstawiciel f. „Musioł & S-ka" — Katowice),

p. **Werno** (przedstawiciel f. „Pombacon" w Chojnicach).

Na stanowisku Dyrektora Zarządzającego Związku pozostał p. inż. **Tadeusz Basiński**.

Przedstawione przez ustępującą Radę Zarządzającą sprawozdanie rachunkowe za okres 19 miesięcy (od dn. 1. VI. 1928 r. — 31. XII. 1929 r.). zawierające bilans zamknięcia na dz. 31. XII. 1929 r., Rachunek Zysków i Strat, oraz budżet preliminowany na rok 1930/1, zostały przez Walne Zgromadzenie **jednogłośnie zatwierdzone.** Walne Zgromadzenie na wniosek Komisji Rewizyjnej udzieliło jednogłośnie ustępującej Radzie oraz Dyrekcji Związku **absolutorjum.**

Walne Zgromadzenie uchwaliło. aby statutowo był przewidziany udział reprezentanta **Rządu, organizacyj rolniczych, działu hodowlanego, oraz organizacyj handlowych eksportu trzody** — w posiedzeniach Władz Związku, — kierując się jednomyślnem życzeniem zjednoczonego w Związku przemysłu bekonowego, nawiązania **jaknajściślejszego kontaktu ze sferami producentów trzody i organizacyj handlowych obrotu trzody chlewnej.**

Oddawna omawiana w łonie Władz Związku pilna sprawa zorganizowania **Placówki Kontrolnej polskiego eksportu bekonowego na rynku angielskim została definitywnie załatwiona.** Celem odpowiedniego nadzoru nad obrotem polskiego bekonu na rynku angielskim i odpowiedniej ochrony nad interesami polskiego przemysłu bekonowego na rynku angielskim zostanie utworzona przy współudziale **Państwowego Instytutu Eksportowego** tego rodzaju placówka w Londynie, która oprócz roztoczenia opieki nad polskim bekonem zajmie się również uporządkowaniem **eksportu masła, jaj** i t. p. na powyższym rynku. Polski Związek Bekonowy będzie mieć udział w zorga-

nizowaniu i w sprawach powyższej placówki i znaczną część kosztów utrzymania tejże przemysł bekonowy weźmie na siebie.

Również Walne Zgromadzenie uchwaliło poparcie budowy **Rzeźni Eksportowej w Gdyni** przy pomocy odpowiedniej pożyczki inwestycyjnej, którą Członkowie Związku udzielą m. Gdyni **na termin dłuższy.** Zapoczątkowanie eksportu mięsa wieprzowego na rynek **francuski i belgijski**, którym to celom służyć będzie przyszła **Rzeźnia Eksportowa**, a co ze względów gospodarczych i rozwoju naszego eksportu jest rzeczą pierwszorzędnej wagi, spowodowało powyższą decyzję.

Walne Zgromadzenie przyjęło również do zatwierdzającej wiadomości ostateczną redakcję **„Przepisów odnośnie standaryzacji bekonów"**, opracowanych przez Związek i aprobowanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, przyczem Walne Zgromadzenie jednogłośnie uchwaliło odpowiednie sankcje dla dotrzymywania powyższych „Przepisów Standaryzacyjnych". Definitywne załatwienie standaryzacji polskiego bekonu wywrze niewątpliwie **wielki wpływ tak na standart produktu, jak i kształtowanie się popytu i cen polskiego bekonu na rynku angielskim.**

Po załatwieniu szeregu spraw bieżących Walne Zgromadzenie zostało zamknięte, przyczem p. Przewodniczący Zgromadzenia, Prezes Związku, Dr. **J. Rucker** wyraził imieniem Zgromadzenia i przemysłu bekonowego obecnym pp. Reprezentantom Rządu serdeczne podziękowanie za tak ofiarny i żywy udział w obradach, jak również za dotychczasowe dowody wielkiego zainteresowania i popierania przemysłu i eksportu bekonowego.

LISTY Z KOWNA

OŻYWIENIE NA LITEWSKIM RYNKU TRZODY. — ESPORT DO NIEMIEC.—CO MOŻE ZAŁAMAĆ WYWÓZ ŚWIŃ LITEWSKICH. — TOWAR LITEWSKI NIE WYTRZYMA ŻADNEJ KONKURENCJI Z TOWAREM POLSKIM

Kowno, w lutym.

Nie ulega kwestji, iż wyjątkowa pomyślna tegoroczna konjunktura rynkowa na nierogaciznę i opasy uratowała choć w części sytuację materjalną niejednego litewskiego rolnika, poważnie zagrożoną przez niesłychany spadek cen **innych produktów rolnych.**

Ożywienie na rynku trzody chlewnej zostało wywołane przez wzmożony popyt na nie **ze strony Niemiec.** To też od wczesnej jesieni po wszystkich litewskich rynkach uwijają się agenci, skupują znaczne ilości świń i wagonami wysyłają do Niemiec, przyczem ceny wahają się **od 120 do 140 litów za centnar żywca.** W jesieni pesymiści twierdzili, iż jest to tylko objaw przejściowy, wywołany tem, iż okres tuczenia świń w Niemczech uległ w roku ubiegłym opóźnieniu, to też przepowiadano, iż, gdy tylko na rynkach niemieckich pojawi się **materjał krajowy**, popyt na trzodę, pochodzącą z zagranicy, **natychmiast ustanie.**

Doczekaliśmy się już jednak lutego, a popyt ze strony Niemiec na litewską trzodę chlewną dotąd nie ustał i ceny się utrzymują na uprzedniej wysokości. To też byłoby niezmiernie ciekawem i pożytecznem zbadać bliżej, o ile istniejący stan rzeczy posiada cechy trwałości. Spis trzody chlewnej, dokonany w Niemczech dnia 1.VI 1929 r., wykazuje znaczne zmniejszenie się hodowli nierogacizny. Jeżeli stan liczebny, istniejący w 1913 przyjmiemy za 100, to przedstawi się on w latach powojennych następująco:

Rok 1913	100 *)
„ 1922	65
„ 1923	75
„ 1925	72
„ 1926	86
„ 1927	102
„ 1928	89
„ 1929	75

W miarę więc wzrostu cen zboża zmniejszał się w Niemczech chów trzody, gdyż hodowcy niemieccy ponieśli z powodu drożyzny paszy badzo poważne straty, zwłaszcza w roku 1928 i zniechęcili się do rozwoju tej gałęzi produkcji.

Lecz w roku 1929 sytuacja rynkowa uległa **zasadniczej zmianie.** Z jednej strony ceny paszy uległy ogromnej zniżce, z drugiej zaś strony ceny trzody z powodu zmniejszenia się produkcji **poczęły iść w górę.**

Dowodzi o tem następujące zestawienie danych targu nierogacizny w Monachjum w ciągu I półrocza 1929 roku:

30. I. płacono za 100 kg. żywca 154 mk. czyli 187 lit. za ctr.

24. IV. płacono za 100 kg. żywca 164 mk. czyli 204 lit. za ctr.

24. VII. płacono za 100 kg. żywca 186 mk. czyli 227 lit. za ctr.

Konjunktura więc stała się bardzo pomyślną dla hodowli trzody, jednak brak materjału hodowlanego oraz bardzo wysokie jego ceny, niedostępne dla drobnych rolników, wpływają hamująco na jej rozwój.

W związku z tem wszystkiem wzmógł się wydatnie **wwóz do Niemiec świń z zagranicy.** Podczas bowiem gdy w ciągu całego 1928 roku saldo pasywne handlu zagranicznego trzody wyniosło tylko **6.821 sztuk,** natomiast już w ciągu pierwszych tylko 5 miesięcy 1929 roku saldo owe osiągnęło cyfrę **29.838 sztuk.**

---

*) W roku tym w Niemczech zarejestrowano 22.533.293 sztuki nierogacizny.

Ze wszystkiego, cośmy dotąd powiedzieli, wynika, iż wzmożenie popytu ze strony Niemiec na litewską nierogaciznę nie może być objawem tak krótkotrwałym, jak to niektórzy przypuszczali, i obecny stan rzeczy może się przeciągnąć przez czas dłuższy.

Mamy tutaj do zanotowania dwa główne czynniki, od których zależy przyszła konjunktura rynkowa na litewską nierogaciznę. Pierwszym z nich jest **nieuchronny rozwój hodowli trzody w Niemczech** i dążenie rolnika niemieckiego **do samowystarczalności** w tym względzie, co jest tembardziej prawdopodobnem, że niskie ceny zboża na rynku światowym zmieniły zasadniczo kwestję opłacalności hodowli chlewni.

Należy więc przypuszczać, iż w najbliższej przyszłości Niemcy drogą popierania **wwozu tanich pasz** będą dążyły do rozwoju w kraju tej gałęzi produkcji. Jednak powyższy cennik mógłby wpłynąć na zasadniczą zmianę sytuacji po upływie **conajmniej roku lub i więcej**, tembardziej że, jak już uprzednio nadmieniliśmy, wpływa na to również **brak i drożyzna materjału hodowlanego.**

Drugim i najpoważniejszym czynnikiem, którego wpływ może zmienić **nagle i całkowicie konjunkturę rynkową**, jest możliwość zawarcia **umowy handlowej polsko - niemieckiej.**

Niemieckie pisma fachowe donoszą w ostatnich numerach, iż treść przyszłego traktatu handlowego polsko - niemieckiego jest już całkowicie uzgodniona przez obie strony i umowa przygotowana do podpisania. Jedyną przeszkodą jest sprawa eksportu z Polski do Niemiec nierogacizny, w stosunku do którego Polska rzekomo wysunęła zbyt wygórowane żądania. Jeżeli jednak w tej sprawie obie układające się strony poczynią wzajemne ustępstwa i doprowadzą do kompromisu, to wówczas należałoby oczekiwać **zasadniczej zmiany na gorsze konjunktury na litewskim rynku trzody chlewnej.** Towar litewski bowiem nie wytrzyma konkurencji **z tańszym i lepszym materjałem polskim**, a pozatem możliwości wywozowe Polski w stosunku do nierogacizny są **wprost olbrzymie.**

Z WĘGIERSKIEGO RYNKU TRZODY CHLEWNEJ

(Według informacyj Poselstwa Polskiego w Budapeszcie).

Spęd na targi budapeszteńskie był i w ostatnim tygodniu nieco mniejszy od normalnego, wobec czego tendencja, — z wyjątkiem gatunków słabszych,— przy stosunkowo znacznych obrotach, utrzymywała się. Stosunkowo mało było na rynku świń tłuszczowych pierwszorzędnej jakości z obszarów dworskich, co spowodowało zwyżkę cen tychże o dalszych kilka fillerów. Zyskał na cenie również i pierwszorzędny towar zbierany, wówczas gdy towar zbierany średniej jakości potaniał o 2 — 3 fillery. **Ze wzrostem produkcji bekonów** znacznie się zwiększył w ostatnich tygodniach popyt **na angielski towar mięsny**, który w tygodniu sprawozdawczym osiągnął cenę 196 fillerów.

W czwartek 13. II. ceny kształtowały się następująco:

Świnie		Cena za 1 kg. żywca w pengö
I-a tłuszczowe z obszarów dworskich	(o wadze pary powyżej 300 kg.)	1.67—1.70
Takież średnie	(250—280 „)	1.62—1.65
Zbierane średnie	(220—260 „)	1.58—1.66
Takież lekkie	(180—210 „)	1.50—1.56
Takież porządne	(100—160 „)	1.40—1.48
I-a ang. szynkowe	(120—150) „)	1.80—1.96

Spęd dnia 19. II. wynosił 3459 sztuk (w tem 711 szt. mięsnego towaru angielskiego), nie sprzedano 258 szt., dnia 13. II. nad 3920 szt. (w tem 90 szt. mięsnego towaru angielskiego), nie sprzedano 1118 szt.

Eksportowano:	4.II	11.II
do Wiednia	3.331 szt.	2.328 szt.
do Pragi	720 „	677 „

Tendencja na tłuszcz i słoninę nieco się polepszyła. Tłuszcz znakowany, przeznaczony dla eksportu osiągnął cenę 178 fillerów, wówczas gdy za tłuszcz nieznakowany płacono 184 — 186 fillerów. Cena hurtowa słoniny wynosiła 152 — 156 fillerów.

MOŻLIWOŚCI HANDLOWE

Austrjacko Polska Izba Handlowa w Wiedniu zawiadamia, że weszła w kontakt z pewną firmą w branży artykułów spożywczych, posiadającą między innemi przedstawicielstwo na Austrję i Czechosłowację światowej firmy *„Behr & Mathew“* Londyn, która pragnie nawiązać stosunki handlowe *z polskiemi przedsiębiorstwami dla zakupna większej ilości wnętrzności wieprzowych.* Towar ten przeznaczony byłby częściowo na zbyt w samej Austrji, częściowo dla dalszych tranzakcyj tranzytem przez Wiedeń. Wnętrzności winny być sortowane według organów i opakowane *każda część* (mózg, ozór i t. p.), *z osobna* w papier pergaminowy; sortowanie winno być przeprowadzone skrupulatnie, by uniknąć otwierania i badania przesyłek w Wiedniu, przeznaczonych dla tranzytowych tranzakcyj.

Regulacja ceny nastąpiłaby gotówką przy załadowaniu towaru. Dla orjentacji zaznaczamy, że wnętrzności wieprzowe notują obecnie na rynku wiedeńskim w hurcie incl. cło, i podatek obrotowy (w szyl. za 1 kg.): wątróbka 3.—, mózg 3 — 3.20, płuca 1.80 — 2. Ceny detaliczne wynoszą dla wyżej wymienionych organów szyl. 3.50, 4.— i 1.80; nerki notują szyl. 4.— a ozór 2.80. Austrjackie cło przywozowe jest niskie i wynosi zł. kor. 4.— za 100 kg., podatek obrotowy 6.5 proc. ceny fakturowanej z doliczeniem cła.

Podając powyższe do wiadomości zainteresowanych, zwracamy uwagę, że szczegółowe oferty należy skierowywać pod adresem Polsko - Austrjackiej Izby Handlowej, Wiedeń III, Ditscheinergasse 22.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Przeciwko projektowi zwyżki ceł w Czechosłowacji.

Sekcja Przemysłu Mięsnego Związku Przemysłowców w Pradze, wypowiedziała się przeciwko żądaniom agrarjuszy, idącym w kierunku **podwyższenia ceł na trzodę zagraniczną.** Sekcja uważa za podstawę kryzysu na rynku mięsnym czechosłowackim ogólnoeuropejskie trudności zbytu, przytem wskazuje, że konsumcja mięsa wieprzowego w Czechosłowacji wzrasta (w r. 1922 — 12,5 kg., w r. 1926 — 17,37 kg. na głowę ludności, a od tego czasu stała tendencja zwyżkowa), przy jednoczesnem **zmniejszaniu importu.** Tak np. gdy Polska w r. 1928 wwiozła do Czechosłowacji 560,000 sztuk świń, to przywóz w r. 1929 zredukował się do cyfry 466,000 sztuk.

Poziom ceł wwozowych czechosłowackich nie jest niski, gdyż niewiele różni się od ceł **niemieckich** i **austrjackich** (w Czechosłowacji za świnie w wadze do 120 kg. wynosi 120 Kc., w Niemczech 128 Kc., a w Austrji 126 Kc.).

Każde dalsze podwyższenie ceł nie wpłynęłoby na powiększenie krajowej produkcji trzody w Czechosłowacji, której nie można sztucznie stworzyć, ale przyczyni się do wywołania **drożyzny mięsa**, na którą i tak narzekają już konsumenci. (P. I. E.).

Litewski przemysł mięsny.

Cały litewski przemysł mięsny koncentruje się w ogromnem, zorganizowanem na amerykańską skalę, przedsiębiorstwie **„Maistas“** (Żywność). Ono też skupuje prawie wszystkie bydło w kraju, eksportuje lub bije i dostarcza rynkom wewnętrznym produkty mięsne, jak też eksportuje go w wielkiej ilości. Rozporządza kilkoma rzeźniami i pracowniami oraz wielką fabryką.

W r. ub. w rzeźniach „Maistasa“ ubito: **bydła** 19,439; **świń** 15,970; **cieląt i owiec 20,566.** Oprócz tego zagranicę eksportowano, **bydła** 5,565, **świń** 5,266 i **owiec** 224 czyli obrót ogólny wynosił, **bydła** 25,004, **świń** 21,236, **cieląt i owiec** 20,792, razem 67,032. W porównaniu z rokiem 1928 rok ub zwiększył się o 7,203 szt. Z bitego bydła wypada na Kowno: **rogacizny** 14,757, **świń** 7,035, **cieląt i owiec** 19,362. Na potrzeby fabryki: **rogacizny** 4,581, **świń** 8,935, **cieląt i owiec** 1,204.

Przedsiębiorstwo wyprodukowało w r. ub.: **wołowiny** 2,916 ton za 6,793,000 litów, **wieprzowiny** 1,597 ton za 3,922,000 litów, **cielęciny i baraniny** 413 ton za 822,000 litów, razem 4,926 ton za 11,607,000 litów. Oprócz tego żywych zwierząt wywieziono: **bydła** 2000 ton za 2.550.000 litów, **świń** 550 ton za 1.450.000 litów; **owiec** 8 ton za 8.000 litów, razem za 4.008.000 litów. Ogółem w 1929 r. **„Maistas“** zużytkował bydła za 15.615 tys. litów. Oprócz żywych zwierząt, **„Maistas“** eksportowało zagranicę: **bekonów** 204 ton; **świeżej wieprzowiny** 100 ton; **skór niewyrobionych** 50 ton; **wędzonych produktów mięsnych** 10 ton; **krwi** 84 ton; **szczeciny** 5 ton, razem 453 ton. Wliczając w to żywe zwierzęta, zagranicę eksportowano 3,017 ton za 5.300.000 t. j. **3 razy więcej, niż w r. 1928.** Na rynku wewnętrznym sprzedano 800 ton produktów mięsnych za 2.000.000 litów, i zaopatrzono intendenturę armji na cały rok w wołowinę i tłuszcze.

Spożycie mięsa w Gdańsku.

Spęd zwierząt rzeźnych do Gdańska wyniósł w roku 1929 — 137.873 szt. Z ilości tej spędzono 16.159 szt. drogą kołową, 117.015 szt. za pośrednictwem kolei, a 4.699 szt. drogą wodną. Z obszaru wolnego miasta Gdańska pochodziło 28.353 szt. z Polski (Pomorze) 109.873 szt. W roku 1928-29 uzyskano z uboju 16.179.712 kg. mięsa, z tego 2.158.920 kg. zostało przeznaczone do wywozu, tak, że przyjmując ilość spożywców wolnego miasta Gdańska na 225.000 mieszkańców, wypada przeciętne na głowę *64.2 kg. rocznego spożycia.* Wobec tego, że spożycie w r. 1926-27 wynosiło *67.8 kg.* na głowę, zauważyć się daje zmniejszenie spożycia mięsa w r. ub.

OD ADMINISTRACJI

ADMINISTRACJA PRZYPOMINA P. T. PRENUMERATOROM O OBOWIĄZKU ODNOWIENIA PRENUMERATY I BEZZWŁOCZNEGO UREGULOWANIA ZALEGŁOŚCI.

PRENUMERATĘ NALEŻY WPŁACAĆ NA R-K SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW TRZODY I BYDŁA W POWSZECHNYM BANKU ZWIĄZKOWYM W WARSZAWIE LUB BEZPOŚREDNIO DO ADMINISTRACJI, WARSZAWA, KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 5.

INFORMACJE RYNKOWE

RYNKI KRAJOWE

Warszawa, od 9 do 15.II. Spęd 3738 szt. Ceny: 2.43 słoninowe, żywej wagi, 2.15 za 1 kg. mięsne, żywej wagi, 3.00 — 3,25 za 1 kg. słoninowe I gat. bite.

Poznań, 18.II. Spęd 1830 szt. Ceny: 2.26 — 2.30 od 120 — 150 kg. ż. wagi, 2.18 — 2.22 od 100 — 120 kg. ż. wagi, 2.10 — 2.16 od 80 — 100 kg. ż. wagi, 2.00 — 2.04 ponad 80 kg. ż. wagi, 1.80 — 1.90 za maciory i późne kastr., 2.00 — 2.04 za świnie bekonowe.

Kraków, od 15 — 21.II. Spęd 897 szt. Ceny: 2.20 — 2.56 za 1 kg. żywej wagi, 2.85 — 3.30 za 1 kg. bitej wagi.

Mysłowice, od 17 — 21.II. Spęd 2354 szt. Cen nie notowano.

Sosnowiec, od 17 — 22.II. Spęd 2160 szt. Ceny: 2.10 — 2.70 za 1 kg. żywej wagi.

RYNKI ZAGRANICZNE

AUSTRJA.

Wiedeń, dnia 25 lutego.

Dowóz trzody w tygodniu bieżącym wynosił w sztukach mięsnych **8244 szt.**, w tłuszczowych **2980 szt.**, czyli razem **11,224 szt.** Był więc o **1422 szt. większy niż w tygodniu ubiegłym.**

Na dowóz złożyły się następujące kraje:

Austrja	mięsne 467	tłuszczowe —
Węgry	43	1613
Jugosławja	487	1367
Rumunja (targ kont.)	493	—
Polska	**6754**	—

Dowóz Polski w stosunku z tygodniem poprzednim **zwiększył się o 1638 szt.**

Płacono za towar mięsny polski **S. 2.00 2.65**, za towar tłusty **S. 2.20 2.30**, wyjątkowo **2.35.**

Tendencja targu spokojna, słabsza na świnie tłuszczowe i wykazująca zniżkę w cenach świń mięsnych od S. 0.10 0.15.

CZECHOSŁOWACJA.

Praga, dnia 24 lutego.

W bieżącym tygodniu wywóz trzody polskiej do Czechosłowacji wykazał **dość poważne zwiększenie.** Do Pragi dostawiono **7.172 szt.**, na prowincję czechosłowacką **1739 szt.**, razem **8,911 sztuk.**

Tendencja cen wykazała **słabą zniżkę.** Za towar polski płacono kc. **10.50 — 11.50.**

Dowóz bydła rogatego utrzymuje się w dalszym ciągu na dotychczasowym poziomie.

W tygodniu sprawozdawczym dostawiono do Pragi **891 szt.**, na prowincję **344 szt.**, razem **1235 sztuk.**

FRANCJA.

Paryż, dnia 17 lutego.

Sprawozdanie z Hal Centralnych.

Popyt na świnie dość ożywiony. Notowania w porównaniu z tygodniem ubiegłym prawie że bez zmiany. Tendencja cen silna. Płacono za barany w stanie bitym I-a jakości fr. 15 do 17, II-a fr. 12 do 14.90, III-a fr. 9.50 do 11.90. Za świnie w stanie bitym bez głów i przednich raciczek fr. 9.00 do 13.10.

Sprawozdanie Konsulatu R. P.

Strasburg, dnia 22 lutego.

W czasie od 17 do 22 lutego dowieziono:

wołów	127	cena Fr. 8.80—11.20
krów	183	7.20—11.40
byków	93	9.00— 9.60
cieląt	569	13.00—16.00
owiec	100	13.00—16.00
trzody chl.	1230	12.20—12.80

Zaznaczyć się dała pewna poprawa ceny na wieprzowinę i baraninę. Dowóz żywej trzody chlewnej z Niemiec bardzo znaczny, podczas gdy towar jugosłowiański **na rynku się nie ukazuje.**

Część żywca dowożonego z Niemiec kierowana jest po przeprowadzeniu uboju w Strasburgu do Paryża.

STANY ZJEDNOCZONE.

Chicago, dnia 21 lutego.

Ceny rozumieją się w dolarach za 1 centnar amer. t. j. 45⅓ kg.

smalec na marzec	10,75
„ „ maj	10,875
„ „ lipiec	11,10
słonina	13,25
lekkie świnie	10,50 do 11,15
ciężkie świnie	10,00 do 11,00

CENY NA 12 NAJWIĘKSZYCH TARGACH NIEMIECKICH.

(Od 17.II do 21.II).

Ceny w mk. niem. za 50 kg. ż. w.: **Berlin** — 77—79; **Hamburg** — 75—76; **Kolonja** — 80—83; **Dortmund** — 78—80; **Frankfurt/M.** — 76—78; **Mannheim** — 79—81; **Stuttgart** — 75—77; **Monachjum** — 73—80; **Lipsk** — 78—79; **Drezno** — 77—78; **Wrocław** — 80—81; **Magdeburg** — 75—79. Cena przeciętna — 77—79; w poprzednim tygodniu — 78—80.

RYNEK BEKONOWY

Ostatnie wiadomości z rynku angielskiego.

Ceny bekonu na Giełdzie Londyjskiej w dniu 21.II.

Za 1 cent. ang. w shil.

Bekon Irlandski	112 — 135
„ Duński	106 — 112
„ Szwedki	97 — 107
„ Holenderski	95 — 105
„ Kanadyjski	106 — 108
„ Estoński	90 — 100
„ Łotewski	86 — 92
„ **Polski**	**82 — 92**
„ Rosyjski	84 — 91

Sytuacja rynkowa w zeszłym tygodniu cechowała się nieregularnością; ogólna konsumcja jest wciąż jeszcze słaba, skutkiem wysokich cen w porównaniu do tych, które były w tym samym czasie w roku zeszłym, oraz wobec tego, że wszystkie nadchodzące bekony są zbyt tłuste. Duńskie bekony lokowane były po obecnie notowanych cenach giełdowych. Ceny na bekon szwedzki zostały obniżone o 1 shl. do 2 shl.

Sprzedaż polskich i bałtyckich bekonów była bardzo powolna. Co do polskich bekonów, to największą trudność w sprzedawaniu sprawiała ta okoliczność, że nadeszłe ładunki zawierały znaczną ilość tłustych i ciężkich bekonów; najchudsze ładunki zostały prędko ulokowane. Ponieważ znaczna ilość z przybyłych ładunków bekonowych z Polski w zeszłym tygodniu nie została wyprzedana z powodu, jak już wyżej zaznaczyliśmy, nadmiaru tłustych i ciężkich bekonów, postanowiono obniżyć ceny na bekon polski ogólnie o 5 shl.

Powyższe dane stwierdzają słuszność stanowiska Polskiego Związku Bekonowego, który od pewnego czasu zwraca uwagę tak przemysłu bekonowego, jak i organizacyj hodowlanych na niebezpieczeństwo jakie powstać może dla eksportu bekonowego z powodu zbyt silnego przetłuszczania żywca bekonowego, wywołanego zanadto intensywnem wykarmianiem sztuk bekonowych, co zwłaszcza daje się obserwować w związku z obecną obfitością taniej treściwej paszy — wśród drobniejszych producentów trzody.

Ubój duński za ostatni tydzień wyniósł 92,000 sztuk
„ szwedzki „ „ „ 9,200 „
„ holenderski „ „ „ 14,327 „

Dostawy za zeszły tydzień przedstawiają się następująco:

Z Danji 45,203 bal. z których 22,145 bal. przybyło do Londynu.

Do Londynu przybyło z Holandji 3,243 bal.

Do Londynu przybyło ze Szwecji 2,615 bal.

Do Anglji z Polski przybyło 4,281 bal.

Warunki prenumeraty: Miesięcznie — 4 zł.; kwartalnie — 12 zł.; półrocznie — 24 zł.; rocznie — 48

Cena ogłoszeń: 1/1 str. — 350 zł.; 1/2 str. — 175 zł.; 1/4 str.; 90 zł.; 1/8 str.; — 50 zł. Ogłoszenia drobne za wiersz 1 milimetrowy, szerokości 1 łamu 1 złoty. Ogłoszenia na ostatniej stronie o 5% drożej. Przy kilkorazowem ogłoszeniu rabat.

Wydawcy: Syndykat Polskich Eksporterów Trzody i Bydła oraz Polski Związek Bekonowy

Redaktor odpowiedzialny: JAROSŁAW LITWINOWICZ

Drukarnia Artystyczna, Nowy-Świat 47, tel. 35-80 i 35-83.